

DISKRÉTNÍ MATEMATIKA 3.11. a 4.11. Cvičení V.

1. KOMBINATORICKÉ POČÍTÁNÍ

Definice 1 (Permutace). Permutací nazýváme prosté zobrazení konečné množiny X do sebe.

Definice 2 (Faktoriál). Pro $n = 0$ je $0! = 1$. Pro $n \geq 1$ definujeme

$$n! = 1 \times 2 \times 3 \times \dots \times n = \prod_{i=1}^n i$$

Definice 3 (Binomický koeficient).

$$\binom{n}{k} = \frac{\prod_{i=0}^{k-1} (n-i)}{k!} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Příklad 1. Vybíráme.

Z n předmětů vybíráme k . Do následující tabulky doplňte počty možných výběrů:

	záleží na pořadí	nezáleží na pořadí
s opakováním		
bez opakování		

Příklad 2. Kuličky do přihrádek.

Mějme k kuliček, které chceme rozdělit do n jamek. Vyjádřete, kolika způsoby můžeme rozdělit kuličky do jamek pokud v každé jamce má být daný počet kuliček a kuličky jsou různobarevné.

	nanejvýš jedna kulička	libovolně kuliček	alespoň jedna kulička
různobarevné			
stejnobarevné			

Příklad 3. Dokažte:

Příklad 4. Sečtěte:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} = 2^n$$

$$\sum_{k=0}^n k \binom{n}{k}$$

$$\binom{n}{m} \binom{m}{r} = \binom{n}{r} \binom{n-r}{m-r}$$

$$\binom{n}{k} = \binom{n-1}{k-1} + \binom{n-1}{k}$$

Příklad 5. Dvojice.

Spočítejte, kolik je uspořádaných dvojic (A, B) takových, že $A \subseteq B \subseteq \{1, \dots, n\}$.

Příklad 6. Čtveřice.

Spočítejte, kolik je uspořádaných čtveřic (A, B, C, D) takových, že $A \subseteq B \subseteq D \subseteq \{1..n\}$ a $A \subseteq C \subseteq D$.

Příklad 7. MISSISSIPPI.

Kolik slov (ne nutně smysluplných) lze sestavit z písmen slova MISSISSIPPI?

Příklad 8. Vodníci a čarodějnice.

Kolika způsoby lze rozestavit postavičky m vodníků a n čarodějnic tak, že žádní dva vodníci nestojí vedle sebe, když je navíc dáno:

- (a) $m = 5$, $n = 7$, postavy stavíme do řady, vodníci jsou navzájem nerozeznatelní, a stejně tak i čarodějnice.
- (b) $m = 5$, $n = 7$, postavy stavíme do řady, ale všechny jsou navzájem rozeznatelné.
- (c) $m = 5$, $n = 7$, vodníci, resp. čarodějnice jsou navzájem nerozeznatelní, ale stavíme je do kruhu.

Příklad 9. Triangulace.

Kolik existuje triangulací konvexního n -úhelníka? Přesněji:

Kolik existuje různých rozdělení pravidelného n -úhelníku na vrcholech $\{1, \dots, n\}$ na trojúhelníky, tak že řezy vedou podél tětív, které se vzájemně nekříží a navíc každý trojúhelník má alespoň jednu stranu společnou s n -úhelníkem? Např. pětiúhelník lze rozdělit na tři trojúhelníky $(1, 2, 3)$, $(1, 3, 5)$ a $(3, 4, 5)$.